

25 martie 2021

P9_TA(2021)0113

Rapoartele Comisiei pe 2019 și 2020 privind Kosovo**Rezoluția Parlamentului European din 25 martie 2021 referitoare la Rapoartele Comisiei pe 2019 și 2020 privind Kosovo (2019/2172(INI))**

(2021/C 494/13)

Parlamentul European,

- având în vedere Acordul de stabilizare și de asociere (ASA) dintre Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice, pe de o parte, și Kosovo, pe de altă parte, care a intrat în vigoare la 1 aprilie 2016,
- având în vedere agenda de reformă europeană (ARE) pentru Kosovo, lansată la Priștina la 11 noiembrie 2016, precum și lansarea ARE 2 în octombrie 2020,
- având în vedere Acordul-cadru cu Kosovo privind participarea la programele Uniunii, în vigoare din 1 august 2017,
- având în vedere concluziile Președinției în urma reuniunii Consiliului European de la Salonic din 19-20 iunie 2003,
- având în vedere Declarația de la Sofia în urma reuniunii la nivel înalt UE-Balcanii de Vest din 17 mai 2018 și Agenda priorităților de la Sofia,
- având în vedere Rezoluția 1244 din 10 iunie 1999 a Consiliului de Securitate al ONU, Avizul consultativ al Curții Internaționale de Justiție (CIJ) din 22 iulie 2010 privind conformitatea cu dreptul internațional a declarației unilaterale de independență a Kosovo, precum și Rezoluția 64/298 din 9 septembrie 2010 a Adunării Generale a ONU, care a luat act de conținutul avizului CIJ și a salutat disponibilitatea UE de a înlesni dialogul dintre Serbia și Kosovo,
- având în vedere primul acord privind principiile care reglementează normalizarea relațiilor dintre guvernele Serbiei și Kosovo din 19 aprilie 2013 și acordurile din 25 august 2015, precum și dialogul în curs facilitat de UE pentru normalizarea relațiilor,
- având în vedere Decizia Consiliului (PESC) 2020/792 din 11 iunie 2020 de modificare a Acțiunii comune 2008/124/PESC privind misiunea Uniunii Europene de sprijinire a supremației legii în Kosovo (EULEX Kosovo), care a prelungit durata misiunii până la 14 iunie 2021,
- având în vedere rapoartele Secretarului General al ONU privind activitățile Administrației Interimare ONU în Kosovo (UNMIK), inclusiv cel mai recent raport, din 31 martie 2020, și rapoartele privind operațiunile Forței multinaționale de menținere a păcii din Kosovo (KFOR) din 7 februarie 2018,
- având în vedere Procesul de la Berlin lansat la 28 august 2014,
- având în vedere declarația comună a copreședinților Comisiei parlamentare de stabilizare și de asociere UE-Kosovo (CPSA) în urma celei de-a șasea reuniuni a CPSA, care a avut loc la Strasbourg la 14 februarie 2019,
- având în vedere comunicarea Comisiei din 5 februarie 2020 intitulată „Consolidarea procesului de aderare – O perspectivă credibilă de aderare la UE pentru Balcanii de Vest” (COM(2020)0057),
- având în vedere concluziile Consiliului din 5 iunie 2020 privind consolidarea cooperării cu partenerii din Balcanii de Vest în domeniul migrației și securității,
- având în vedere comunicarea Comisiei din 29 mai 2019 intitulată „Comunicarea din 2019 privind politica de extindere a UE” (COM(2019)0260), însoțită de documentul de lucru al serviciilor Comisiei intitulat „Raportul pe 2019 privind Kosovo” (SWD(2019)0216),
- având în vedere comunicarea Comisiei din 6 octombrie 2020 intitulată „Comunicarea din 2020 privind politica de extindere a UE” (COM(2020)0660), însoțită de documentul de lucru al serviciilor Comisiei intitulat „Raportul pe 2020 privind Kosovo” (SWD(2020)0356),

25 martie 2021

- având în vedere comunicarea Comisiei din 6 octombrie 2020 intitulată „Planul economic și de investiții pentru Balcanii de Vest” (COM(2020)0641) și documentul de lucru al serviciilor Comisiei intitulat „Orientări pentru punerea în aplicare a Agendei verzi pentru Balcanii de Vest” din 6 octombrie 2020 (SWD(2020)0223),
  - având în vedere comunicarea comună a Comisiei și a Înalțului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate din 8 aprilie 2020 intitulată „Comunicare privind răspunsul UE pe plan mondial la COVID-19” (JOIN(2020)0011) și comunicarea Comisiei din 29 aprilie 2020 intitulată „Sprijinirea Balcanilor de Vest pentru combaterea COVID-19 și redresarea post-pandemică” (COM(2020)0315),
  - având în vedere evaluarea Comisiei din 21 aprilie 2020 privind programul de reforme economice din Kosovo pentru perioada 2020-2022 (SWD(2020)0065) și concluziile comune ale dialogului economic și financiar dintre UE și Balcanii de Vest și Turcia adoptate de către Consiliu la 19 mai 2020,
  - având în vedere raportul final al misiunilor UE de observare a alegerilor (EUEOM) la alegerile legislative anticipate desfășurate la 6 octombrie 2019 în Kosovo,
  - având în vedere propunerea Comisiei de regulament al Parlamentului European și al Consiliului din 4 mai 2016 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 539/2001 de stabilire a listei țărilor terțe ai căror resortisanți trebuie să dețină viză pentru trecerea frontierelor externe și a listei țărilor terțe ai căror resortisanți sunt exonerati de această obligație (Kosovo) (COM(2016)0277) și rezoluția legislativă a Parlamentului European din 28 martie 2019 care și-a adoptat poziția în primă lectură⁽¹⁾, preluând propunerea Comisiei,
  - având în vedere rezoluțiile sale anterioare referitoare la această țară,
  - având în vedere recomandarea sa din 19 iunie 2020 adresată Consiliului, Comisiei și Vicepreședintelui Comisiei/Înalțului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate privind Balcanii de Vest, în urma reuniunii la nivel înalt din 2020⁽²⁾,
  - având în vedere Declarația de la Zagreb adoptată la reuniunea la nivel înalt UE-Balcanii de Vest, care a avut loc prin videoconferință la 6 mai 2020,
  - având în vedere declarația comună adoptată în urma reuniunii la nivel înalt dintre reprezentanții Parlamentului European și președinții parlamentelor din Balcanii de Vest, convocată la 28 ianuarie 2020 de Președintele Parlamentului European, cu participarea conducerii parlamentelor din Balcanii de Vest,
  - având în vedere reuniunea la nivel înalt UE-Balcanii de Vest care a avut loc în cadrul Procesului de la Berlin la 10 noiembrie 2020,
  - având în vedere articolul 54 din Regulamentul său de procedură,
  - având în vedere raportul Comisiei pentru afaceri externe (A9-0031/2021),
- A. întrucât Kosovo trebuie evaluat, ca orice țară care aspiră să devină stat membru al UE, în funcție de propriile merite în îndeplinirea, punerea în aplicare și respectarea setului de criterii și valori comune necesare aderării și întrucât calendarul și progresul în direcția aderării sunt determinate de calitatea reformelor necesare și de angajamentul față de acestea;
- B. întrucât Kosovo trebuie să se concentreze asupra reformelor fundamentale ca să abordeze deficiențele structurale din domeniul statului de drept, al drepturilor fundamentale, al funcționării instituțiilor democratice și al reformei administrației publice, precum și al dezvoltării economice și competitivității;
- C. întrucât Kosovo continuă să se confrunte cu instabilitate politică, în special după alegerile legislative anticipate din 6 octombrie 2019; întrucât încetarea mandatului guvernului condus de Kurti a scos la iveală mai multe probleme structurale, inclusiv ingerința nejustificată a unor actori externi în activitatea guvernului și a Adunării din Kosovo, în independența Curții Constituționale, precum și lipsa de claritate cu privire la legalitatea votului asupra guvernului;

⁽¹⁾ Texte adoptate, P8_TA(2019)0319.

⁽²⁾ Texte adoptate, P9_TA(2020)0168.

25 martie 2021

- D. întrucât s-a remarcat recent o lipsă de coordonare între actorii transatlantici, iar actuala administrație americană va oferi o nouă șansă pentru o mai bună cooperare;
- E. întrucât Kosovo rămâne singura țară din Balcanii de Vest ai cărei cetățeni au nevoie de viză pentru a călători în spațiul Schengen, deși toate criteriile de referință pentru liberalizarea vizelor au fost îndeplinite din 2018;
- F. întrucât economia subterană din Kosovo împiedică dezvoltarea unei economii viabile în țară;
- G. întrucât Kosovo trebuie să își sporească eforturile de combatere a corupției și a criminalității organizate și trebuie să construiască instituții puternice, coerente și independente care să rezolve aceste probleme;
- H. întrucât fostul președinte Hashim Thaçi a demisionat la 5 noiembrie 2020 pentru a răspunde acuzațiilor de crime de război și crime împotriva umanității în fața Camerelor Specializate pentru Kosovo de la Haga; întrucât, la 30 noiembrie 2020, punerea sub acuzare a lui Thaçi a fost confirmată; întrucât Vjosa Osmani, purtătoarea de cuvânt a Adunării din Kosovo, este președinta interimară a Kosovo;
- I. întrucât Kosovo a înregistrat progrese în adaptarea cadrului său juridic la acquis-ul UE, dar trebuie să își intensifice eforturile și să crească resursele pentru a pune în aplicare eficient noile legi și norme într-un mod mai angajat și mai serios în toate domeniile de politică;
- J. întrucât, potrivit guvernului din Kosovo, 117 țări au recunoscut independența țării, inclusiv 22 dintre cele 27 de state membre ale UE;
- K. întrucât pandemia de COVID-19 reprezintă o povară fără precedent pentru sistemele de sănătate, de protecție socială și pentru economia din Kosovo și a arătat în mod clar că UE și Balcanii de Vest trebuie să continue să abordeze împreună provocările comune;
- L. întrucât UE a mobilizat un sprijin financiar de peste 3,3 miliarde EUR pentru țările din Balcanii de Vest pentru a aborda criza sanitară imediată și a atenua impactul socioeconomic al pandemiei de COVID-19 în regiune;
- M. întrucât UE este cel mai mare furnizor de asistență și de ajutor în Kosovo pentru a atenua consecințele economice și sociale ale pandemiei de COVID-19; întrucât Kosovo a beneficiat de un sprijin imediat de 5 milioane EUR pentru sectorul sănătății, de un sprijin de 63 de milioane EUR pentru redresarea economică și socială, de fonduri de asistență în valoare de 60 de milioane EUR și de asistență macrofinanciară în valoare de 100 de milioane EUR;
- N. întrucât Planul economic și de investiții pentru Balcanii de Vest va facilita o redresare pe termen lung, în urma pandemiei de COVID-19, sprijinind dezvoltarea și reformele economice din regiune;
- O. întrucât Kosovo a beneficiat de Instrumentul de asistență pentru preaderare (IPA II), cu un buget total orientativ de 602,1 milioane EUR pentru perioada 2014-2020, și întrucât Kosovo trebuie să-și îmbunătățească în continuare capacitatea de absorbție în această privință;
- P. întrucât implicarea UE în zona Balcanilor de Vest depășește implicarea oricărui alt partener și demonstrează un angajament strategic reciproc,

Angajamentul față de extindere

1. salută angajamentul continuu și ferm al Kosovo de a merge mai departe pe calea europeană și de a accelera reformele, precum și susținerea puternică a integrării europene de către populația din Kosovo și identitatea sa europeană;
2. regretă progresele limitate înregistrate în implementarea ARE 1, recunoscând totodată angajamentul guvernului privind un proces de reformă amplu, așa cum este prevăzut în ARE 2; invită autoritățile din Kosovo să își asume acest proces, să dea dovadă de o mai mare voință politică și să îmbunătățească capacitatea administrativă pentru a consolida punerea în aplicare a reformelor legate de UE;
3. își exprimă îngrijorarea cu privire la dizolvarea Ministerului Integrării Europene și solicită guvernului din Kosovo să integreze pe deplin și în mod corespunzător fostele structuri ale acestui minister, astfel cum se prevede în Regulamentul privind structura organizatorică a Cancelariei prim-ministrului, nou-aprobat, și să se asigure că noua structură va avea nivelul de competență și de responsabilități necesar pentru a coordona în mod adecvat procesul de integrare;

25 martie 2021

4. salută derularea pașnică și ordonată a alegerilor legislative anticipate din 6 octombrie 2019 și 14 februarie 2021, dar își exprimă îngrijorarea cu privire la lipsa competiției politice și a libertății de alegere și de exprimare în comunitatea sârbă din Kosovo, precum și la problemele legate de voturile exprimate în afara Kosovo; subliniază că este important să fie abordate toate deficiențele identificate și recomandările formulate de EUEOM; se așteaptă ca toate forțele politice să onoreze cultura democratică și voința cetățenilor kosovari în momentul în care formează un nou guvern și aleg un nou președinte;

5. regretă faptul că Kosovo continuă să se confrunte cu instabilitate politică în urma alegerilor și, în acest sens, invită toate forțele politice din Kosovo să reformeze sistemul politic prin schimbări constituționale pentru a îmbunătăți securitatea juridică și procesul de formare a unor noi guverne;

6. salută faptul că în raportul din 2020 privind situația din Kosovo, Comisia a confirmat evaluarea cu privire la capacitatea Kosovo de a beneficia de regimul de liberalizare a vizelor, și invită Consiliul să treacă urgent la adoptarea unui regim de călătorii fără viză pentru cetățenii din Kosovo; reamintește, în acest sens, că Kosovo continuă să îndeplinească toate criteriile de referință ale foii de parcurs privind liberalizarea vizelor, așa cum a confirmat în mod constant Comisia începând din iulie 2018;

7. regretă că, în 2020, Consiliul încă nu a reușit să adopte liberalizarea vizelor pentru Kosovo; consideră că liberalizarea vizelor va îmbunătăți stabilitatea și va apropia Kosovo de UE, facilitând călătoriile și afacerile; ia act de faptul că izolarea cetățenilor kosovari are un impact asupra punerii în aplicare a programelor UE și că lipsa unei decizii a Consiliului împiedică cetățenii kosovari să beneficieze de oportunități de care au nevoie urgentă, slăbind credibilitatea UE, și ar putea avea un impact asupra dialogului Belgrad-Priștina;

8. invită statele membre ale UE să-și continue angajamentul față de procesul de extindere, și să aplice o politică de comunicare mai eficientă cu cetățenii UE pe această temă; invită Comisia și delegația UE în Kosovo să își intensifice eforturile de promovare a rolului, a cerințelor și a beneficiilor parteneriatului mai strâns dintre UE și Kosovo;

9. salută decizia guvernului kosovar de a elimina taxele la importurile din Serbia și Bosnia și Herțegovina, ceea ce a permis reluarea dialogului facilitat de UE;

10. ia act de semnarea acordurilor de normalizare a relațiilor economice de către Kosovo și Serbia, la 4 septembrie 2020, la Washington; regretă totuși dispozițiile textului care cer ca Kosovo să nu mai adere la organizații internaționale; salută angajamentul reînnoit al Statelor Unite și subliniază necesitatea ca UE și Statele Unite să își consolideze parteneriatul și coordonarea în Balcanii de Vest; subliniază că cooperarea transatlantică este un factor important pentru stabilitatea în regiune și evidențiază rolul de lider al UE în calitate de mediator în procesul de normalizare a relațiilor dintre Kosovo și Serbia;

11. regretă deschiderea Ambasadei Kosovo în Israel la Ierusalim, fapt ce contravine poziției Uniunii Europene privind soluția bazată pe coexistența a două state la conflictul dintre Israel și Palestina;

12. recunoaște contribuția importantă a Forței multinaționale de menținere a păcii din Kosovo (KFOR) și a statelor participante la menținerea unui mediu sigur și securizat, la libera circulație a tuturor cetățenilor din Kosovo, precum și la facilitarea integrării euro-atlantice a Balcanilor de Vest;

13. solicită crearea de noi oportunități pentru un dialog politic și pe tema politicilor la nivel înalt cu țările din Balcanii de Vest, prin reuniuni la nivel înalt UE-Balcanii de Vest periodice și prin intensificarea contactelor ministeriale; solicită o implicare activă și includerea corespunzătoare a țărilor din Balcanii de Vest în Conferința privind viitorul Europei;

Democrația și statul de drept

14. salută progresele înregistrate în adaptarea cadrului juridic privind statul de drept, inclusiv Legea privind răspunderea disciplinară a judecătorilor și procurorilor și Legea privind medierea, precum și lansarea unui sistem electronic de gestionare a cazurilor și a unui registru central de cazier judiciar; regretă totuși nivelul scăzut de punere în aplicare;

15. invită autoritățile din Kosovo să își intensifice eforturile de a asigura respectarea legilor în beneficiul cetățenilor lor, precum și să asigure o mai bună coordonare a diverselor programe privind statul de drept, sprijinite de diverși donatori, inclusiv elaborarea unei evaluări generale și a unei strategii ulterioare pentru întregul domeniu al statului de drept;

25 martie 2021

16. subliniază că este nevoie să se intensifice lupta împotriva corupției și își exprimă profunda îngrijorare cu privire la desființarea grupului operativ special de combatere a corupției din cadrul poliției din Kosovo (KP); subliniază că este nevoie de o voință politică puternică pentru a combate în mod eficace corupția și invită autoritățile kosovare să dea dovadă de hotărâre în combaterea corupției la toate nivelurile;
17. îndeamnă guvernul să creeze și să mențină entități puternice și specializate care să combată criminalitatea organizată și corupția și solicită să se pună capăt oricăror schimbări în instituțiile însărcinate cu aplicarea legii și combaterea corupției dictate de interesele politice ale partidelor;
18. invită Kosovo să își îmbunătățească punerea în aplicare a măsurilor de reglementare privind înghețarea, confiscarea și recuperarea activelor, precum și condamnările definitive în cazuri de corupție la nivel înalt, criminalitate organizată și financiară, spălare de bani și finanțare a terorismului, inclusiv măsurile de suspendare luate în favoarea funcționarilor publici vinovați de asemenea infracțiuni, și să garanteze că nu există interferențe în activitățile operaționale ale autorităților de aplicare a legii și ale parchetului general;
19. își exprimă îngrijorarea cu privire la faptul că, în ciuda unui cadru normativ adecvat, sistemul de justiție din Kosovo continuă să fie subminat de deficiențe în materie de responsabilitate, de probleme de transparență și de interferența politică; regretă lipsa unor rezultate concrete în combaterea criminalității organizate și așteaptă să se facă mai multe progrese pentru îmbunătățirea rezultatelor privind investigarea și urmărirea penală a corupției la nivel înalt și a cazurilor de criminalitate organizată, inclusiv a cazurilor de trafic de persoane, de droguri și criminalitate cibernetică;
20. salută adoptarea de către Consiliul Magistraturii din Kosovo a unor măsuri care contribuie la limitarea interferențelor externe și a influențelor nejustificate în procedurile judiciare; salută totodată creșterea numărului de hotărâri judecătorești definitive publicate; consideră că sunt necesare măsuri suplimentare pentru a asigura o mai mare independență și depolitizarea sistemului judiciar și pentru a opri interferențele nejustificate în cazurile de mare notorietate;
21. invită Kosovo să garanteze că rapoartele financiare și de audit privind finanțarea partidelor politice sunt disponibile constant și că se aplică sancțiuni, dacă este necesar; ia act, de asemenea, de necesitatea de a îmbunătăți supravegherea financiară și responsabilitatea întreprinderilor publice; salută, în acest sens, propunerea unei noi legi privind finanțarea partidelor politice și încurajează Adunarea din Kosovo să adopte un cadru juridic care să reglementeze finanțarea partidelor politice, în conformitate cu recomandările Comisiei de la Veneția;
22. reiterează faptul că selecțiile și numirile în funcții de decizie la nivel înalt în administrația publică și în companiile de stat rămân motive serioase de îngrijorare și observă că numirile în astfel de funcții trebuie să se facă pe baza unui proces meritocratic, corect și competitiv; recunoaște eforturile depuse de guvernul din Kosovo prin semnarea memorandumurilor de înțelegere cu Regatul Unit pentru a supraveghea acest proces; solicită încă o dată progrese și un angajament politic clar de reformare a administrației publice, care poate fi realizată prin promovarea punerii în aplicare a legislației relevante;
23. salută îmbunătățirile apărute în organizarea activității Adunării din Kosovo și în gestionarea sesiunilor plenare pe baza Regulamentului său de procedură; regretă, cu toate acestea, lipsa frecventă a cvorumului și stagnări continue ale activității parlamentare, care au fost deosebit de dăunătoare în procesul de adoptare a pachetului de sprijin asociat pandemiei;
24. regretă că Adunarea din Kosovo nu a reușit să adopte al doilea pachet de redresare economică la prima încercare, subliniază importanța stabilității politice și invită Adunarea și guvernul să colaboreze într-un spirit constructiv și să respecte bunele practici parlamentare;
25. felicită Kosovo pentru eforturile sale de combatere a radicalizării, a terorismului și a extremismului violent, inclusiv de stopare a fluxului de luptători străini; subliniază că sunt necesare eforturi suplimentare în abordarea finanțării terorismului, precum și a reabilitării și reintegrării luptătorilor străini;
26. solicită o cooperare regională activă și îmbunătățirea coordonării și schimbului de informații între serviciile de securitate ale Republicii Kosovo și UE și statele sale membre în combaterea potențialelor activități teroriste; îndeamnă Kosovo să abordeze radicalizarea și influențele extremiste externe online și invită Comisia și statele membre să acorde asistență Kosovo în această sarcină importantă;
27. este îngrijorat că țări terțe fac eforturi să sprijine radicalizarea, în special a tinerilor, adesea prin finanțarea sau furnizarea de resurse importante instituțiilor de învățământ din Kosovo, care ar putea constitui un teren propice radicalizării, și că actuala situație legată de COVID-19 ar putea avea efecte negative asupra eforturilor de deradicalizare, dată fiind înrăutățirea situației economice;

25 martie 2021

28. salută încheierea unui acord de lucru între poliția din Kosovo și Europol, care va constitui baza pentru o cooperare consolidată în combaterea terorismului și a extremismului, precum și a criminalității organizate transnaționale, și solicită ca acesta să fie pus în aplicare cât mai curând;
29. subliniază că, potrivit estimărilor recente, există aproximativ 250 000 de arme ilegale în posesia cetățenilor din Kosovo; își exprimă profunde îngrijorare cu privire la această situație alarmantă, care are un impact negativ asupra securității publice; invită autoritățile din Kosovo să își intensifice eforturile pentru a soluționa această problemă și să lanseze un program eficient de confiscare sau predare voluntară a acestor arme la poliție;
30. felicită Kosovo pentru cooperarea continuă și constructivă în domeniul migrației și pentru reducerea continuă a numărului de cereri de azil și readmisii ale cetățenilor din Kosovo, precum și pentru buna cooperare a autorităților din Kosovo în materie de readmisie;
31. ia act cu satisfacție de adoptarea Regulamentului privind integrarea cetățenilor străini și solicită punerea sa deplină în aplicare; subliniază că sunt necesare acțiuni suplimentare pentru a asigura o capacitate administrativă și de aplicare a legii suficientă pentru a aborda provocările în materie de migrație, inclusiv introducerea ilegală de migranți;
32. își reafirmă sprijinul deplin pentru activitatea Camerelor Specializate și a Parchetului specializat, care reprezintă o dovadă importantă a angajamentului Kosovo față de statul de drept și a căror activitate este, de asemenea, în interesul Kosovo; subliniază că este important ca Camerele Specializate să își poată continua activitatea în mod independent, fără nicio interferență externă; salută prelungirea mandatului Camerelor Specializate pentru Kosovo și a activității lor de la Haga;
33. salută prelungirea mandatului misiunii EULEX și solicită Kosovo să coopereze pe deplin cu EULEX și cu Camerele Specializate și Parchetul specializat, în spiritul bunei-credințe; regretă încercările de a submina mandatul EULEX; face încă o dată apel la EULEX să-și întărească eficacitatea și să mențină cele mai înalte standarde de transparență și o abordare bazată pe toleranța zero față de corupție;
34. salută adoptarea Legii privind accesarea documentelor publice; recomandă depunerea unor eforturi suplimentare pentru creșterea transparenței și o mai bună monitorizare a cheltuielilor publice, inclusiv prin îmbunătățirea sistemului de achiziții publice;
35. salută măsurile luate pentru consolidarea capacității de securitate cibernetică, în special prin adoptarea primei sale strategii naționale de securitate cibernetică; consideră că este crucial să se mențină acest impuls pentru a permite aplicarea deplină a inițiativelor legislative în acest domeniu și pentru a combate lipsa de profesioniști calificați în domeniul TIC și al securității cibernetice;

Respectarea libertăților fundamentale și a drepturilor omului

36. ia act de faptul că cadrul juridic și instituțional din Kosovo garantează, în mare măsură, protecția drepturilor omului, a drepturilor minorităților și a drepturilor fundamentale; subliniază că există în continuare dificultăți în aplicarea lor, în special în ceea ce privește drepturile lingvistice, inclusiv serviciile de radiodifuziune multilingve, a căror absență afectează accesul comunităților minoritare la informații și a fost deosebit de dăunătoare în timpul pandemiei de COVID-19;
37. invită Kosovo să asigure o educație de stat egală și nediscriminatorie în limbile minoritare, să garanteze accesul la documentele oficiale în toate limbile oficiale de pe teritoriul țării, precum și șanse egale, o reprezentare adecvată în viața politică, acces la administrația publică și la sistemul judiciar;
38. solicită o mai bună protecție și incluziune a persoanelor care aparțin minorităților, inclusiv a romilor, așkaliilor, egiptenilor, sârbilor, bosniacilor, turcilor și goranilor, precum și a persoanelor cu dizabilități și a persoanelor strămutate, prin protecție și asistență medicală și socială adecvate, în special în timpul pandemiei de COVID-19 și pe fondul consecințelor sale socioeconomice;
39. îndeamnă la intensificarea eforturilor de combatere a discriminării și a atitudinii negative față de romi; este profund îngrijorat de discriminarea socială împotriva comunităților de romi, așkali și egipteni, de excluderea acestora de la luarea deciziilor politice și sociale și de lipsa continuă a resurselor și a accesului la șanse de angajare, justiție, servicii publice, locuințe, asistență medicală, sisteme de canalizare și apă curentă;
40. constată cu regret că petiția semnată de aproape 500 de persoane, care s-au identificat bulgari din punct de vedere istoric, și înregistrată la Adunarea din Kosovo în mai 2018 încă nu a fost examinată de instituție; subliniază că este necesar să se adauge categoria „bulgar” la al doilea recensământ național din Kosovo, programat în 2021;

25 martie 2021

41. ia act de incapacitatea de a asigura libertatea financiară și editorială a organismului public de radiodifuziune; subliniază din nou că este necesar să se garanteze transparența mass-mediei, inclusiv proprietatea asupra mass-mediei, precum și independența acesteia, garantând că nu este supusă niciunei influențe politice; solicită numirea rapidă a responsabilului Agenției pentru informații și protejarea vieții private;
42. subliniază că trebuie să se intensifice lupta împotriva amenințărilor și atacurilor la adresa jurnaliștilor și să se pună capăt impunității pentru aceste infracțiuni; recunoaște că, în ciuda acestor provocări, libertatea de exprimare este consacrată în Constituția statului Kosovo și că există un mediu pluralist și dinamic al mass-mediei;
43. încurajează înființarea unui organism public de radiodifuziune multinațional și multilingv, care să unească oamenii și să promoveze pacea și reconcilierea în rândul statelor sud-est europene, urmând exemplul ARTE;
44. regretă numărul tot mai mare de SLAPP (acțiuni strategice în justiție împotriva mobilizării publice), utilizate cu scopul de a amenința și da în judecată jurnaliști și persoane fizice pentru a le reduce tăcere și a împiedica dezbaterea publică;
45. salută adoptarea Legii privind protecția avertizorilor de integritate și încurajează adoptarea întregii legislații suplimentare necesare pentru punerea sa în aplicare eficace și eficientă; solicită, în acest sens, numirea rapidă a comisarului Agenției pentru informații și protejarea vieții private;
46. este îngrijorat de campaniile de dezinformare care vizează anularea legitimității statalității kosovare; solicită întărirea cooperării europene cu Kosovo pentru a combate dezinformarea și amenințările hibride care încearcă să distrugă perspectiva europeană a regiunii, și pentru a contracara campaniile de dezinformare regională, inclusiv prin evidențierea mai strategică a importanței pe care UE o are pentru cetățenii din regiune;
47. reamintește legătura puternică dintre deficiențele în domeniul libertății mass-mediei și oportunitățile de care profită actorii locali și străini pentru a manipula faptele și a răspândi dezinformarea; solicită Comisiei și SEAE să coopereze îndeaproape pe tema acestor legături și a provocărilor conexe, precum și să încurajeze crearea unui centru de excelență în materie de dezinformare care să se concentreze asupra Balcanilor;
48. salută decizia unanimă a Adunării Republicii Kosovo din 25 septembrie 2020 de a aplica în mod direct Convenția Consiliului Europei privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice (Convenția de la Istanbul); se așteaptă ca guvernul din Kosovo să acționeze rapid pentru a pune în aplicare conținutul convenției și să furnizeze resursele și infrastructura necesare în acest sens;
49. salută adoptarea de către Kosovo a unui program de susținere a egalității de gen, precum și activitatea comitetului femeilor din cadrul Adunării din Kosovo; invită autoritățile din Kosovo să își intensifice eforturile de a promova egalitatea de gen și de a întări poziția economică a femeilor, inclusiv acordând prioritate integrării perspectivei de gen și cooperării sporite cu societatea civilă, inclusiv cu organizațiile de femei, precum și prin crearea unui mediu favorabil unei mai bune reprezentări a femeilor în funcțiile de decizie și garantând că manualele școlare nu perpetuează stereotipurile și discriminarea; solicită, în acest sens, participarea femeilor la echipa de negocieri responsabilă cu dialogul Belgrad-Priștina; solicită, în egală măsură, ca UE să sprijine această sarcină și aceste eforturi, respectând ea însăși recomandările menționate mai sus;
50. își exprimă îngrijorarea cu privire la rata de inactivitate a femeilor, inclusiv din cauza discriminării de gen continue de pe piața muncii, și invită autoritățile din Kosovo să îmbunătățească participarea femeilor pe piața muncii; îndeamnă Kosovo să adapteze noua lege a muncii pentru a reglementa și concediul, pentru a evita discriminarea pe criterii de gen în ceea ce privește drepturile legate de concediul de maternitate, concediul de paternitate și concediul parental;
51. își reafirmă îngrijorarea cu privire la amploarea violenței domestice și a violenței bazate pe gen; salută revizuirile Codului penal în această privință, precum și îmbunătățirile observate în raportul EULEX cu privire la anumite aspecte ale gestionării de către poliția din Kosovo a cazurilor de violență sexuală; constată totuși că lipsa urmărilor penale și a pedepselor grave, impunitatea autorilor infracțiunilor, insuficiența sistemelor de urmărire și a bazelor de date juridice, lipsa resurselor și serviciilor adecvate pentru victime (adăposturi, centre de examinare medicală, sprijin în cazurile de traumă, consiliere), protocoalele neefectuate de formare și tratament instituționalizat pentru întregul sistem de justiție sunt în continuare îngrijorătoare;

25 martie 2021

52. subliniază că pandemia de COVID-19 a avut un impact negativ asupra femeilor și minorităților prin adâncirea inegalităților, accentuând problemele existente, inclusiv violența domestică, și invită guvernul și autoritățile din Kosovo să țină seama de aceste probleme în răspunsurile lor la pandemie;

53. salută adoptarea Legii privind protecția copilului, un pas semnificativ în protejarea drepturilor copiilor în Kosovo; subliniază importanța luptei împotriva violenței asupra copiilor; subliniază că sunt necesare resurse financiare și umane adecvate pentru a asigura punerea sa efectivă în aplicare; subliniază că este necesar în mod deosebit să se abordeze problema persistentă a căsătoriilor copiilor și a căsătoriilor forțate, în special în comunitățile de romi, așkali și egipteni, introducând o vârstă legală pentru căsătorie și garantând acțiuni adecvate din partea instituțiilor de aplicare a legii și juridice și posibilități de denunțare către acestea;

54. salută progresele înregistrate în protejarea drepturilor persoanelor LGBTI la nivel legislativ și de politici; constată, cu toate acestea, necesitatea implementării depline a cadrului actual de combatere a discriminării și solicită investigarea adecvată a cazurilor de infracțiuni motivate de ură împotriva persoanelor LGBTI; invită guvernul să includă parteneriatele între persoane de același sex în proiectul de Cod civil, așa cum garantează Constituția țării;

55. salută eforturile continue ale autorităților din Kosovo în dezvoltarea capacității societății civile de a contribui în mod semnificativ la elaborarea politicilor; solicită îmbunătățirea în continuare a cooperării între guvern și societatea civilă, precum și o participare sporită a societății civile la elaborarea politicilor; reiterează necesitatea unei mai mari responsabilități și transparențe a finanțării publice pentru societatea civilă;

56. este îngrijorat de lipsa de coordonare a donatorilor internaționali, menționată de numeroase organizații active în țară; îndeamnă guvernul kosovar să ia măsuri pentru a evita dublarea eforturilor și suprapunerile inutile și să gestioneze mai eficient relațiile cu donatorii internaționali;

57. salută activitatea Avocatului Poporului, aflat la final de mandat, în promovarea unei culturi a drepturilor omului și apreciază faptul că un număr ridicat din recomandările sale sunt puse în aplicare de autoritățile din Kosovo, contribuind în mod eficace, printre altele, la prevenirea torturii și a altor tratamente crude, inumane și degradante;

Reconciliere și relații de bună vecinătate

58. salută eforturile făcute de Kosovo pentru a menține relații de vecinătate constructive în întreaga regiune și pentru a se alinia proactiv la politica externă și de securitate comună (PESC) a UE; salută angajamentul asumat de Kosovo față de inițiativele regionale și solicită punerea în aplicare a obligațiilor în diferite cadre regionale care promovează piața regională comună;

59. subliniază că normalizarea relațiilor dintre Serbia și Kosovo este o prioritate și o condiție prealabilă pentru aderarea la UE a ambelor țări; aceasta ar fi un element fundamental în a garanta stabilitatea și prosperitatea regiunii, în ansamblu; recunoaște angajamentul sporit al ambelor părți de a participa la dialogul facilitat de UE și solicită o implicare activă și constructivă în acest dialog condus de reprezentantul special al UE, prin care se urmărește încheierea unui acord cuprinzător, sustenabil și obligatoriu din punct de vedere juridic, în conformitate cu dreptul internațional;

60. își reiterează apelul de a continua punerea în aplicare deplină, cu bună-credință și în timp util, a tuturor acordurilor deja încheiate, inclusiv înființarea fără întârziere a asociației/comunității localităților cu majoritate sârbă din Kosovo; invită SEAE să instituie un mecanism de monitorizare și verificare a punerii în aplicare a tuturor acordurilor încheiate până acum și să raporteze periodic Parlamentului European cu privire la situația actuală; își reiterează, în acest sens, sprijinul deplin față de reprezentantul special al UE pentru dialogul Belgrad-Priștina, Miroslav Lajčák;

61. îndeamnă guvernele sârb și kosovar să evite orice acțiune care ar putea să submineze încrederea dintre părți și să pună în pericol continuarea constructivă a dialogului; reiterează că este importantă natura multietnică atât a Kosovo, cât și a Serbiei și că obiectivul în regiune nu ar trebui să fie existența unor state omogene din punct de vedere etnic;

25 martie 2021

62. solicită Kosovo să elimine problemele interne existente ce țin de abordarea dialogului, să creeze o echipă dedicată negocierilor, precum și o platformă comună de negociere și să instituie un dialog între coaliția de guvernământ și partidele de opoziție; subliniază că dialogul dintre Belgrad și Priștina trebuie să se desfășoare în mod deschis și transparent, iar funcționarii responsabili ar trebui să consulte periodic Adunarea din Kosovo cu privire la evoluția acestui dialog; invită guvernul să comunice mai bine cetățenilor din Kosovo rezultatele dialogului;
63. ia act de faptul că cinci state membre ale UE nu au recunoscut încă Kosovo și le invită din nou să facă acest lucru și să reafirme angajamentul european credibil față de procesul de extindere; subliniază că independența statului Kosovo este ireversibilă și că recunoașterea ar fi benefică pentru normalizarea relațiilor dintre Kosovo și Serbia, ar îmbunătăți și ar consolida stabilitatea în regiune și ar facilita integrarea în UE a ambelor state;
64. salută faptul că Israelul a recunoscut recent independența Kosovo în cadrul acordurilor semnate la Washington, dar condamnă campania dusă de Serbia împotriva recunoașterii statului Kosovo, care a determinat mai multe țări să-și revoce decizia de recunoaștere;
65. salută buna cooperare regională dintre Kosovo și Serbia în lupta împotriva răspândirii pandemiei de COVID-19, inclusiv cooperarea dintre primarii din Mitrovica de Nord și de Sud și comunicarea dintre miniștrii sănătății;
66. regretă că podul de la Mitrovica încă nu a fost deschis integral circulației, în ciuda finalizării lucrărilor de renovare; invită autoritățile din Serbia și Kosovo să promoveze contactele interpersonale între comunitățile locale ale celor două țări, în vederea consolidării dialogului, inclusiv la nivel neguvernamental; invită Comisia, SEAE și Consiliul să îi sprijine pe prim-ministru și echipa sa în dialogul de reconciliere internă cu sârbii kosovari, care va oferi garanții concrete de securitate și oportunități de integrare socioeconomică;
67. constată că eliminarea vizelor de călătorie între Bosnia-Herțegovina și Kosovo reprezintă o condiție prealabilă necesară lărgirii cooperării regionale;
68. salută eforturile Comisiei de a investi mai strategic în Balcanii de Vest printr-un plan economic și de investiții dedicat; recunoaște importanța planului economic și de investiții în sprijinirea conectivității sustenabile, a capitalului uman, a competitivității și a creșterii favorabile incluziunii, precum și în consolidarea cooperării regionale și transfrontaliere; subliniază că orice investiție trebuie să fie în conformitate cu obiectivele Acordului de la Paris și cu obiectivele UE de decarbonizare;
69. își reiterează sprijinul pentru inițiativa de instituire a Comisiei regionale pentru stabilirea faptelor legate de crimele de război și de alte încălcări grave ale drepturilor omului pe teritoriul fostei Iugoslavii (RECOM); subliniază importanța activității desfășurate de Biroul de Cooperare Regională pentru Tineret (RYCO) și salută participarea activă a Kosovo; reiterează necesitatea de a ajunge la tinerii din localitățile din nord și de a-i integra în structurile socioeconomice ale țării;
70. cere să se depună eforturi mai mari pentru a răspunde solicitărilor membrilor familiilor persoanelor dispărute, să se deschidă toate arhivele de război și să se dezvăluie informații despre persoanele care sunt încă date dispărute în urma războiului din Kosovo din 1998-1999; îndeamnă să se pună în aplicare strategia Consiliului procurorilor din Kosovo privind crimele de război, care întâmpină încă numeroase obstacole ce țin de chestiuni politice, de lipsa resurselor și de lipsa cooperării internaționale și regionale;
71. subliniază importanța informațiilor privind gropile comune și a investigării și judecării tuturor crimelor de război pentru a face dreptate victimelor; invită Serbia să cerceteze rămășițele a trei cadavre care au fost exhumate până acum în timpul căutărilor într-o groapă comună din satul Kizevak, comuna Raska, lângă granița cu Kosovo, descoperită în noiembrie 2020, despre care se crede că sunt ale unor albanezi din Kosovo;
72. felicită Kosovo pentru coexistența pașnică a comunităților religioase și subliniază importanța protejării continue a patrimoniului cultural și a drepturilor de proprietate ale tuturor comunităților religioase; încurajează autoritățile din Kosovo să folosească patrimoniul cultural ca mijloc de a uni diferitele comunități și să promoveze într-un mod mai eficace patrimoniul cultural și religios multi-etnic al țării;
73. este îngrijorat de tendința în creștere către monolingvism și de lipsa de înțelegere a diferitelor limbi ale comunităților din Kosovo, în special în rândul tinerilor; subliniază, prin urmare, necesitatea de a învăța reciproc limbile celorlalte comunități, de a introduce platforme de interacțiune, de a adapta sistemul de învățământ și de a aborda subreprezentarea comunităților nemajoritare în serviciul public;

25 martie 2021

74. subliniază că stabilitatea și prosperitatea pe termen lung a Kosovo depind în continuare de dezvoltarea relațiilor dintre albanezii kosovari și sârbii kosovari și că toate forțele politice au responsabilitatea de a susține și a sprijini o cultură politică bazată pe toleranță, incluziune, înțelegere reciprocă și respect;

Economie

75. ia act de faptul că sunt necesare un sprijin politic puternic, o punere în aplicare eficace și o monitorizare atentă pentru a combate economia informală foarte răspândită în Kosovo, care constituie un obstacol major în calea dezvoltării sectorului privat și afectează capacitatea statului de a furniza servicii publice de bună calitate;

76. invită Comisia Europeană și Kosovo să sprijine în continuare IMM-urile în vederea dezvoltării unei economii viabile în Kosovo;

77. subliniază necesitatea de a pune urgent în aplicare politici active în domeniul pieței forței de muncă, inclusiv perfecționarea, învățământul profesional și formarea la locul de muncă, pentru a crește gradul de ocupare a forței de muncă în rândul grupurilor vulnerabile; subliniază că sistemul de educație și formare ar trebui reformat pentru a răspunde nevoilor pieței și forței de muncă și solicită includerea persoanelor din grupurile minoritare în elaborarea și implementarea măsurilor de ocupare a forței de muncă; reiterează importanța creării de noi oportunități pentru tineri și femei;

78. își exprimă profunda îngrijorare cu privire la emigrarea masivă a lucrătorilor înalt calificați din Kosovo și solicită introducerea unor măsuri socioeconomice cuprinzătoare pentru a aborda declinul demografic; invită Comisia și țările din Balcanii de Vest să elaboreze o strategie regională pentru a soluționa șomajul persistent în rândul tinerilor, ocupându-se de necorelarea între competențele oferite de sistemul de învățământ și cele necesare pe piața muncii, îmbunătățind calitatea învățământului și finanțând corespunzător măsurile active ce vizează piața forței de muncă și sistemele de formare profesională, precum și facilități adecvate de îngrijire a copiilor și de învățământ preșcolar;

79. solicită o îmbunătățire considerabilă a educației și a calității ei; îndeamnă Kosovo să ia măsuri pentru a progresa în reformarea sistemului de învățământ, oferind materiale didactice și condiții fizice corespunzătoare tuturor elevilor, soluționând în special problemele de acces la educație pe durata pandemiei actuale;

80. salută decizia Kosovo de a participa la inițiativa mini-Schengen ca mijloc de a îmbunătăți relațiile de bună vecinătate și de a oferi noi oportunități cetățenilor și companiilor din Kosovo;

81. salută faptul că Kosovo va beneficia și de piața unică digitală a UE și subliniază necesitatea de a investi în digitalizare ca mijloc de îmbunătățire a serviciilor pentru cetățeni, de reducere la minimum a decalajului digital și de asigurare a accesului egal la internet, inclusiv pentru grupurile cele mai vulnerabile și zonele rurale; constată potențialul semnificativ al digitalizării în dezvoltarea economiei Kosovo;

82. salută intrarea în vigoare a noului acord regional de roaming, semnat în aprilie 2019, ca un exemplu clar al modului în care cooperarea regională poate aduce beneficii concrete cetățenilor și companiilor din regiune;

83. ia act de faptul că pandemia pune sub presiune sistemul de sănătate; îndeamnă Kosovo să dezvolte sectorul sănătății pentru a oferi servicii de sănătate primară adecvate și accesibile tuturor cetățenilor, în special prin prestații sociale bazate pe nevoi pentru grupurile cele mai afectate de pandemia de COVID-19; ia act de faptul că un număr mare de profesioniști din domeniul medical au părăsit Kosovo, ceea ce agravează și mai mult lipsa de personal medical și are un impact negativ asupra sistemului de sănătate;

84. constată că deficiențele structurale au fost agravate de pandemia de COVID-19, în special din cauza întârzierii adoptării legii privind redresarea economică; îndeamnă autoritățile kosovare să pună în aplicare reforme structurale eficace pentru a atenua impactul pandemiei și a accelera redresarea economiei după criză, inclusiv abordând lipsa asigurărilor publice de sănătate, precum și problema împărțirii competențelor între președinte și prim-ministru în gestionarea pandemiei, după cum s-a văzut la declararea stării de urgență pentru a introduce izolarea și restricțiile de deplasare la nivel național;

25 martie 2021

85. reiterează faptul că UE a mobilizat rapid un sprijin imediat pentru ca Balcanii de Vest să abordeze urgența sanitară generată de pandemia de COVID-19 și redresarea socioeconomică a regiunii; constată că s-a acordat Kosovo asistență în valoare de 138 de milioane EUR prin programele IPA 2019 și IPA 2020, din care 50 de milioane EUR au fost realocate pentru a combate consecințele sociale și economice ale crizei actuale generate de pandemia de COVID-19 pe termen scurt și mediu;

86. subliniază importanța solidarității europene și invită Comisia să sprijine în continuare Kosovo și celelalte state din Balcanii de Vest în eforturile lor de a reduce pandemia; invită Comisia și Consiliul să includă Kosovo în achizițiile comune de vaccinuri ale UE și să aloce o cantitate suficientă de vaccinuri împotriva COVID-19 cetățenilor din toate țările din Balcanii de Vest;

87. solicită să se îmbunătățească colectarea veniturilor și supravegherea companiilor publice; salută progresele inițiale în reducerea datoriei fiscale; subliniază că sunt necesare eforturi suplimentare pentru creșterea veniturilor fiscale prin reducerea economiei informale și îmbunătățirea eficienței colectării veniturilor fiscale, ceea ce ar putea asigura o finanțare mai consistentă a domeniilor prioritare, printre care se numără educația și sănătatea;

Mediul, energia și transporturile

88. invită autoritățile să asigure alinierea la standardele și obiectivele de politică ale UE privind protecția climei și mediul, în conformitate cu angajamentele asumate în temeiul Acordului de la Paris și cu obiectivul strategic de atingere a neutralității emisiilor de dioxid de carbon până în 2050, ca parte a Pactului verde european, și solicită Kosovo să depună eforturi pentru punerea în aplicare a Agendei verzi pentru Balcanii de Vest, care reflectă prioritățile Pactului verde european;

89. salută rezultatul reuniunii la nivel înalt a Balcanilor de Vest, care a avut loc la 10 noiembrie 2020 la Sofia, în cadrul Procesului de la Berlin, și continuă să sprijine orice inițiativă comună de îmbunătățire a integrării și a relațiilor de bună vecinătate în regiune; salută aprobarea Declarației privind Agenda verde, care se aliniază la Pactul verde european, și disponibilitatea exprimată de lideri de a lua măsuri și de a se alinia la politicile relevante ale UE care stabilesc obiectivul de realizare a neutralității climatice până în 2050;

90. este profund îngrijorat de faptul că majoritatea covârșitoare a energiei din Kosovo provine din cărbune, precum și de planurile de construcție a unei noi centrale pe cărbune; îndeamnă Kosovo să crească sustenabilitatea sectorului energetic prin diversificarea surselor de energie, eliminarea fără întârziere a tuturor subvențiilor pentru cărbune neconforme, descentralizarea producției de energie și trecerea la surse de energie regenerabile;

91. constată că cadrul juridic al țării trebuie să se alinieze la Directivele UE privind instalațiile de ardere de dimensiuni mari și emisiile industriale; invită Kosovo să efectueze evaluări ale impactului asupra mediului conform standardelor internaționale și să adopte măsurile necesare pentru conservarea și protejarea zonelor sensibile din punct de vedere ecologic;

92. invită autoritățile din Kosovo să își îndeplinească angajamentul de a opri și dezafecta centrala electrică Kosovo A; salută disponibilitatea Comisiei Europene de a acorda asistență atât financiară, cât și tehnică guvernului din Kosovo în acest proces;

93. reamintește că, pentru atingerea obiectivelor climatice, un factor-cheie îl reprezintă acordarea de prioritate măsurilor de eficiență energetică și îmbunătățirea acestora, inclusiv conversia sistemelor de termoficare centralizate existente pe bază de cărbune și produse petroliere într-un sistem de cogenerare de înaltă eficiență și bazat pe surse regenerabile de energie; subliniază importanța combaterii sărăciei energetice;

94. își exprimă profunda îngrijorare cu privire la rata în continuare ridicată a deceselor premature cauzate de poluarea aerului, determinată de emisiile care depășesc plafoanele stabilite legal pentru instalațiile de ardere de dimensiuni mari; îndeamnă autoritățile kosovare să combată imediat poluarea aerului și să elaboreze un plan credibil de eliminare progresivă a cărbunelui cu costuri cât mai reduse; ia act de recenta revizuire a strategiei din sectorul energetic pentru a aborda această chestiune și invită Kosovo să pună în aplicare planul național de reducere a emisiilor;

95. încurajează autoritățile kosovare să acorde prioritate sporită aplicării legislației de mediu și a standardelor în materie de biodiversitate, conform acquis-ului UE, precum și să promoveze sensibilizarea și educarea cetățenilor din Kosovo privind protecția mediului; încurajează Kosovo să adopte Legea privind schimbările climatice cât mai curând și solicită elaborarea și adoptarea fără întârziere a unui plan energetic și climatic național integrat;

25 martie 2021

96. invită Kosovo să extindă în continuare aria unde se aplică colectarea deșeurilor, îmbunătățind mai ales separarea deșeurilor și reciclarea, să introducă măsuri de economie circulară pentru a reduce cantitatea de deșeuri, să abordeze problema depozitelor de deșeuri ilegale, și să găsească de urgență mijloace de eliminare a deșeurilor periculoase;

97. este îngrijorat de cantitatea redusă de resurse de apă disponibile; invită autoritățile din Kosovo să respecte zonele naturale și protejate speciale atunci când planifică construirea de hidrocentrale și să nu pună în pericol sustenabilitatea alimentării cu apă;

98. solicită punerea deplină în aplicare a Tratatului de instituire a Comunității Energiei, inclusiv punerea în aplicare a acquis-ului privind ajutoarele de stat și deschiderea completă a pieței naționale a energiei electrice, vizând integrarea pieței regionale; încurajează activitatea desfășurată în ceea ce privește conectivitatea regională și finalizarea pieței regionale a energiei;

99. invită Kosovo să pună în aplicare politici credibile și sustenabile în domeniul transportului public și al mobilității pentru a aborda deficiențele de infrastructură de lungă durată, inclusiv legăturile regulate de transport public către Mitrovica de Nord și către toate orașele importante de pe teritoriul țării;

100. salută adoptarea programului anual de acțiune IPA pentru Kosovo din 2020 în valoare totală de 90 de milioane EUR și insistă ca fondurile IPA să fie utilizate, printre altele, pentru promovarea Agendei verzi, dezvoltând protecția mediului, contribuind la atenuarea schimbărilor climatice și la creșterea rezilienței față de acestea, și accelerând trecerea la o economie cu emisii scăzute de carbon; solicită o mai mare transparență și un control parlamentar mai strict al fondurilor alocate Kosovo; solicită Comisiei să monitorizeze mai bine utilizarea fondurilor UE și să raporteze orice utilizare abuzivă;

101. invită Comisia să direcționeze fondurile IPA III către tranziția democratică în curs a Kosovo, pe lângă proiectele de infrastructură, în special în contextul problemelor persistente în ceea ce privește climatul investițional, capacitatea de absorbție și standardele de mediu din Kosovo;

102. solicită ca viitorul IPA III să prevadă atât stimulente, cât și condiționări; consideră esențial ca IPA III să sprijine consolidarea în continuare a valorilor fundamentale și a bunei guvernante și să fie întrerupt în cazul unor amenințări sistemice la adresa intereselor și valorilor Uniunii; consideră că principiul reversibilității procesului de aderare în temeiul metodologiei reinnoite ar trebui să se reflecte în mod clar și în finanțarea pentru preaderare; reiterează faptul că amploarea asistenței financiare ar trebui să corespundă obiectivului perspectivei europene a Kosovo;

o

o o

103. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție Președintelui Consiliului European, Comisiei, Vicepreședintelui Comisiei Europene/Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate, guvernelor și parlamentelor statelor membre, precum și Președintelui, Guvernului și Parlamentului Republicii Kosovo.
